

Differentiatie bij rekenen in het primair onderwijs

Discussie

ORD Heerlen 26-06-2019

Linda van den Bergh

Waarderen van Diversiteit

Handelen in de onderwijspraktijk

1. Differentiatie	beredeneerd, proactief
2. Adaptieve instructie	reactief, ad hoc
3. Differentieel gedrag	impliciet, onbewust

Opvattingen over differentiatie

Uitkomsten dilemma

Differentiatie mag leiden tot leeruitkomsten die ver uit elkaar liggen *versus* leeruitkomsten moeten juist niet ver van elkaar gaan liggen

Compensatie dilemma

Leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen moeten op school meer ondersteuning krijgen *versus* alle leerlingen moeten evenveel ondersteuning krijgen

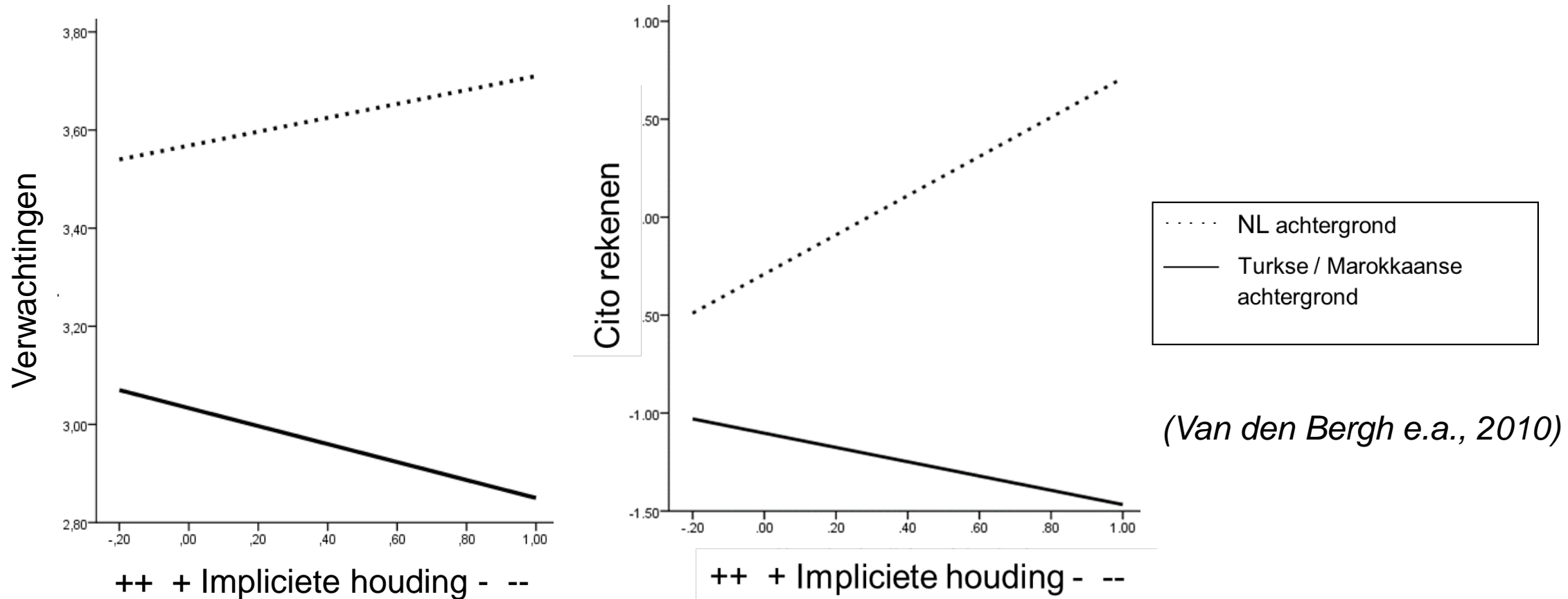
Groeperingsdilemma

Homogeen groeperen is goed voor het zelfvertrouwen *versus* homogeen groeperen is stigmatiserend

(Van Vijfeijken)

Relatie houding – verwachtingen - prestaties

Prast

- Ik **ben** een maantje, zij **is** een zonnetje. Gaan de 'ontdekpadders' ... Relatie met academisch zelfbeeld en intentie om te leren (Ireson & Hallam, 2009, Hornby et al, 2011; Marks, 2016)
- Afstemming op het rekenprestatieniveau > voor welk deelgebied?
- Citoscores stijgen en dalen (meer IIn met 2 klassen verschil dan met gelijkblijvende scores)

Prast

- Experimenten willekeurige leerling in niveaugroep hoger (Rubie-Davies, 2014)
- Prast 2015: niveaugroepen zouden flexibel moeten zijn. Ja! Kenmerk hoge verwachtingsleraren (Rubie-Davies, 2014)
- Vervolgvraag: Andere manieren om afstemming op niveau te behouden, zonder (vaste / zichtbare) niveaugroepen?

Van Geel & Keuning

- Naast kennis en vaardigheden: houding, opvattingen en verwachtingen
- Gebrek aan ervaring en/of nemen professionele ruimte (Parsons et al, 2017)
- Onduidelijkheid over wat differentiëren concreet is; een derde van de leraren weet niet goed wat er concreet van hen verwacht wordt (Van Casteren et al, 2017)

Van Geel & Keuning

- Randvoorwaarden: beschikbare voorbereidingstijd, middelen en overvraging (complexiteitsfactoren)
- Succesfactor bij elkaar kijken meest krachtig en minst toegepast (Van Casteren et al, 2017)
- Insteek op de reflectief-onderzoekende houding versus behoefte aan vuistregels

Reemers & Van der Wal

- Relatie met opvattingen / misconceptie (Bakx et al., 2019)
- Strijdige beleidsinitiatieven: Plan van Aanpak Toptalenten Dekker, 2014' en actieplan 'Gelijke kansen in het onderwijs' (Bussemaker & Dekker, 2016) (Denessen, 2017)

Een alternatief op basis van hoge verwachtingen?

- Uitgaan van leerlijnen en leerdoelen
- Focus op zelfsturing
- Leerlingen bepalen (uiteindelijk) zelf of ze instructie nodig hebben op basis van het leerdoel
- Tijd organiseren voor feedback

Tijd voor discussie...

